



ХУМОР

Потребно зло

Могло је бити и горе

Господин Тока је био крајњи оптимиста: злочин, несрећан случај, крађа, ништа га није могло запрепастити, и увек би он рекао, кад би се тако нешто догодило: „О, могло је бити и горе!“

Једног дана, кад је као и обично седео, и картао се са друговима у Трговачкој кафани, чуо је како продајци новина пишу о неком сензационалном злочину. Одмах је послао кафанског дечка да му купи новине. И збиља злочин је био грозан: један трговачки путник отпутовао је у понедељак у јутро да обилази неке муштерије у унутрашњости. На путу му је изненада позлило, и он није хтео да остане даље на путу, већ се реши да се врати кући. Несрећник је тако изненадно своју жену, и затекао је у друштву са неким удварачем. Љут до беснила он се баци на бракомнони пар и убио је ножем на лицу места и своју жену и њеног пријатеља. А затим је и себе заклао. Сне је ово било извршено за цигло два минута.

Другови г. Токе видели су како је пребледео читајући ове страшне детаље...

— Е, рече један његов пријатељ, сад не можеш рећи да те ова вест није узбудила, и да је могло бити и горе.

— Вараш се, драги пријатељу, одговори Тока, могло је бити и горе...

И да би се мало повратио он је гуцуо мало од свога аперитива, а затим доврши:

— Да се тај трговачки путник вратио дан раније, онда ја више не бих био међу живима. Јесте ли ме разумели?



1. — Да, господо!.. Рат је нужно зло, шта ћете?



3. — „Само помоћу ратова крв једног народа може се обновити... освежити.“



2. — „Народ који не ратује запарложи се... учма, губи вредност...“



4. — „Да, господо, рат је једна велика, крупна, дивна ствар...“

Несмотреност



— Ало, ало, јеси ли ти то, срце моје?
— Јесам! А ко је тамо?



5. — „А жртве? рећи ћете можда.
...Али и жртве су потребне господо моја... тиме се свежи раса...“



6. — „Јелте, келнер, је ли овај господин професор, или бивши официр?“
— „Није, то је фабрикант завојног материјала за болнице.“

Кад га учитељ мрзи

Мали Мориц био је добар ђак само му рачуница никако није ишла од руке.

— То је срамота, рекао му је отац кад је донео оцене, из рачуна имаш увек слабу оцену; шта то треба да значи?

— Ја нисам крив, бранно се Мориц, кад ме учитељ шиканира.

— То је немогућно! Зашто те не шиканира код осталих предмета, него само у рачуници.

— Е, па дођи једанпут у школу па ћеш видети.

И одиста, отац се дигне и оде једно јутро заједно са сином у школу. Замоли учитеља да га прочита из рачунице.

— Иде му тешко, одговори учитељ. Е-

во, видећете. Колика је половина од 80?

Мориц: Четрдесет.

Учитељ: Добро! А половина од четрдесет?

Мориц: Двдесет.

Учитељ: Врло добро! А половина од двдесет?

Мориц: Десет.

Учитељ: Одлично! Половина од десет?

Мориц: Пет.

Учитељ: А половина од пет?

Мориц: Ево, тата, видиш, сад је већ почео да ме шиканира!...

У шетњи

— Ђути, не говори самном!

— А што?

— Мислиће свет да ти нисам жена.

Илустрисане Време

Бр. 39 — 22 XI 1930 — цена 5 дин.



Још један успели снимак Њ. Њ. В. В. Краља и Краљице и Њ. В. Кнеза Павла приликом свечаности откривање споменика захвалности Француској

Катастрофална несрећа у Лиону

Одроњавање и померање брда
Фурвиер



Бременулан Фурвиер са црквом Св. Јована,
који је почео да се одроњава и креће



Претседник лисонске општине г. Ерио
на месту несреће

— У предграђу Сен Жан у Лиону десила се 12 новембра ноћу ужасна несрећа која има 200 жртава. У овом предграђу, који сачињава стари део вароши те ноћи је почела да се рони земља и затрпала је зграде једне болнице, а у суседним улицама исто тако су почеле да се руше зграде.

Одмах је била позвана ватрогасна чета и полиција да пружи прву помоћ, али су убрзо дошла четири нова одроњавања земље што је повећало панику, а у исто време проузроковало рушење зграда.

У две улице велики број кућа срушио се и затрпао не само становнике него и ватрогасце и полицију. 19 ватрогасаца и 4 полицајца леже под рушевинама. Њихова судбина је неизвесна. Тога, дана ујутру извукли су 20 живих становника испод рушевина који су били међутим тако тешко повређени да су морали одмах бити превезени у болницу. Осим тога извукли су 200 леша а постоји бојаза да ће се број мртвих попети.

Пошто постоји опасност још даљих одроњавања полиција је одредила испражњење станова. За акцију спасавања употребљава се и војска.



Један део рушеvine

Узрок ове катастрофе лежи у томе што је услед великих киша земља почела да клизи и на тај начин дошло је до катастрофе.

— О ужасној катастрофи која је заде-сила Лион сазнаје се накнадно да је почела земља да се рони са малог брда које је високо 300 метара а у ширини 200 метара. Несрећа се десила у центру старог Лиона на коме се налазила у своје време и римска насеобина. На ово брдо које има на врху обелиск и зграду за посматрање води из Лиона и устпњача. Земља која се одронила затрпала је две улице и лежи сада у овим улицама до висине 20 метара. Услед одроњавања начинила се огромна



Вишеспратне зграде обрушиле су се за
неколико тренутака



Откопавање лешева

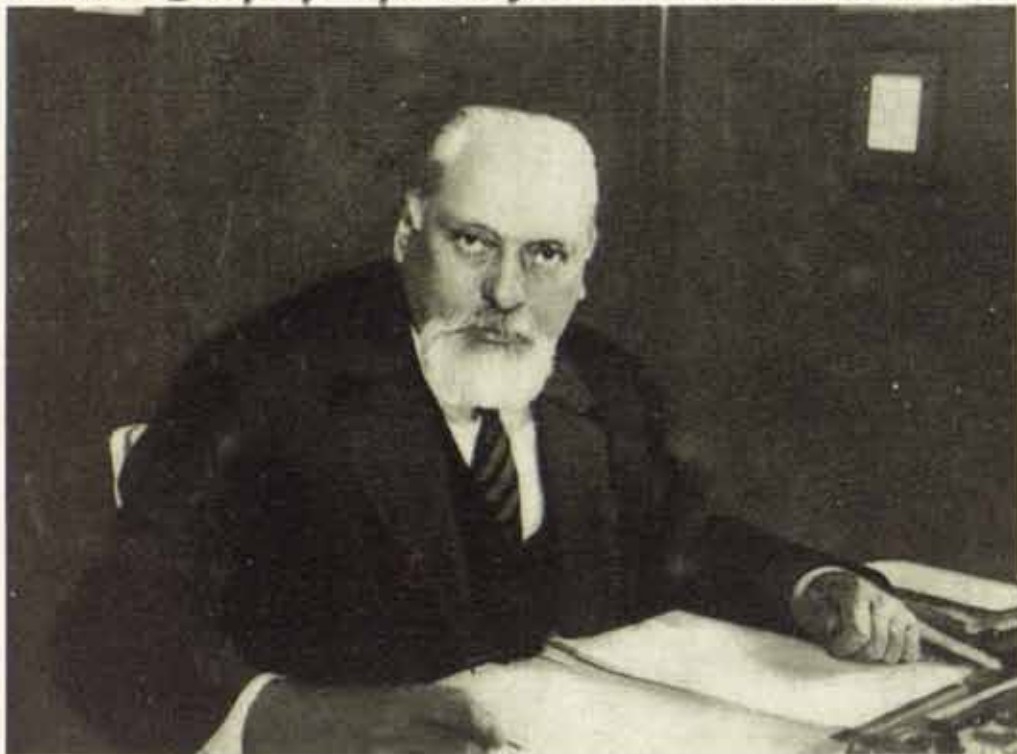
пећина дубока 270 метара са пречником 50 метара. И ова пећина је прогутала 4 велике куће са 5 спратова. На болници која лежи испод брда показале су се већ јуче велике пукотине, па је услед тога болница евакуисана. Узрок овој несрећи лежи у томе што услед кише неки потоци који извиру на дну брда нису могли да нађу пролаз за огромне количине воде.

Последње вести гласе:

Предграђе Сен Жан пружа ужасну слику. Земља се одронила са брда Фурвиер у ширини од 200, а у дужини од 4000 метара.

Претседник општине г. Ерио, пење се по руше-винама и посматра огромну несрећу, загледајући и у жртве, које су тако унакажене да се не могу познати, један ватрогасац обратио се г. Ериу показујући на рушеvine и казао му да под овим рушевинама ле-жи 9 ватрогасаца и 6 полицајца.

Клод Фарер пред судом за »плагијат«



Ових дана поднесена је париском суду тужба против чувенога францускога књижевника Клода Фарера. Тужбу је поднела швајцарска списатељка Бадел која је пре двадесет година написала роман под именом „Мртвачки марш“. Она тврди да је роман Клода Фарера, који је објављен прошле године под истим именом, плагијат њенога романа писаног пре двадесет година. Цео Париз с нестрпљењем очекује исход ове парнице, уверен да ће г-ђа Бадел изгубити.

На бициклу с једрилом око свећа



Данац Соф Тромхолт конструисао је један бицикл с приколицама на два точка и једрилом. На томе бициклу пошао је на пут око света, заједно са својим псом. Он је већ стигао у Париз и тврди, да се бицикл сам креће кад има погодан ветар у леђа.

За игру



Желите ли се код игре свиђати, желите ли имати стварно уживање од заносне музике, набавите нашу ципелу за игру. Ценом ниска елеганцијом ненадмашна, својом удобношћу осигурава Вам особити успех.



Узорак 9775-03 Дин. 129.-
Ципелице за игру од црног атласа,
исте од лака Дин. 169.

Rafa

Узорак 5485-22 Дин. 149.-
Заносне ципелице од црног атласа или
крепдешина повећаће драж Ваше тоалете



Узорак 7837-121 Дин. 249.-
Мушке лаковане полупипеле за игру
савршено удобне. Морају бити у гар-
деробу сваког отменог господина

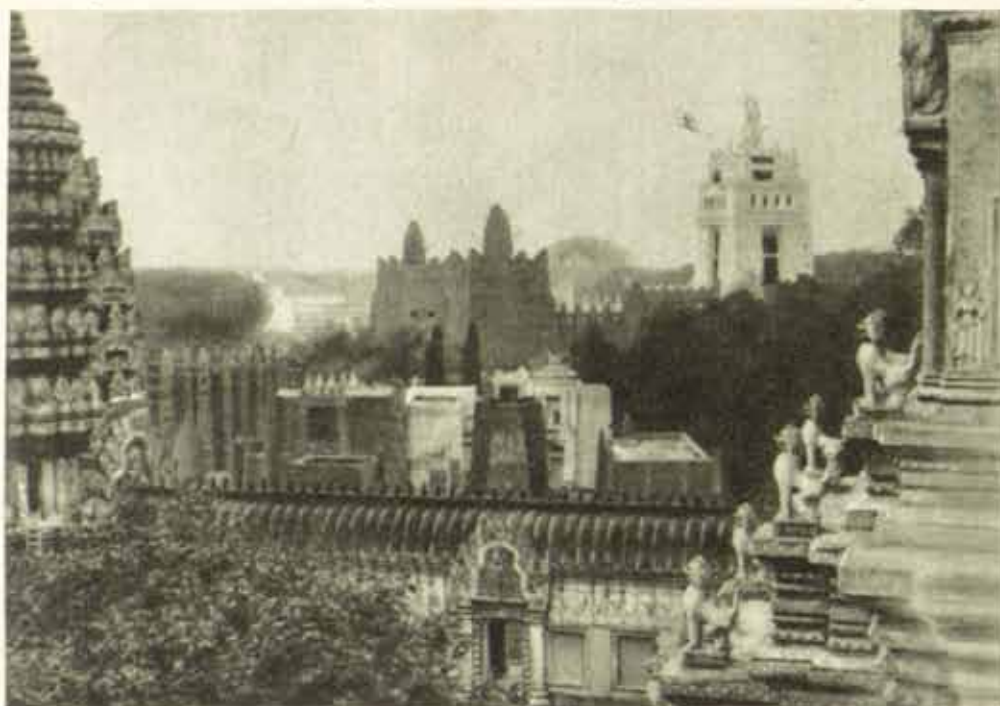


Узорак 9715-03 Дин. 129.-
За игру само паше беле или црне
атлас ципелице Беле обојимо Вам
према захтеву. Исте од лака Д 169 -



Узорак 4837-00 Дин. 169.-
Мушке за игру полупипеле врло
лагане и еластичне. Својом ценом
свакоме приступачне.

Ориент - пред кавијама Париза



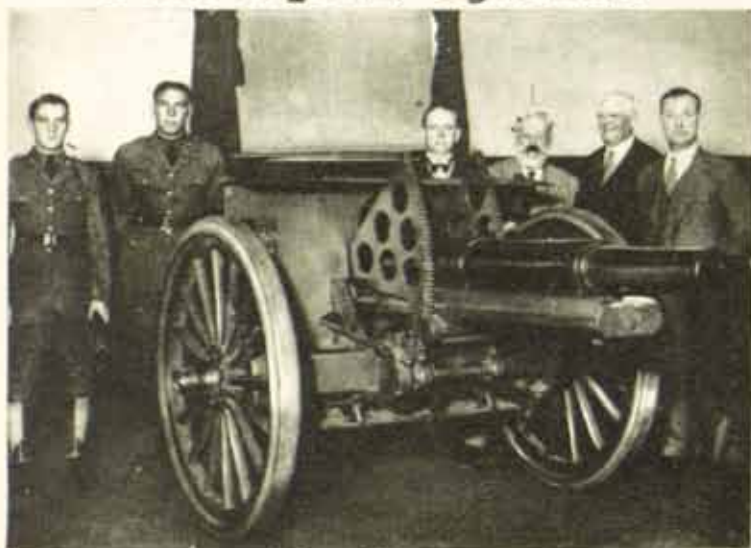
Околина „Порт Венсена“ сасвим се изменила. Припреме за колонијалну изложбу приводе се крају. Велике оријенталске грађевине и палате као из „хиљаду и једне ноћи“ већ су подигнуте и дају чудан утисак. На слици се виде неколико грађевина из западне Африке и ангорски храм.

Највећа главица купуса ове сезоне



На пољопривредној изложби у Енгаму код Лондона један енглески фармер изложио је ову главицу купуса, огромне величине.

Топ пред судом



Шведски проналазач хаубице 155 мм. тужио је за повреду патента једну америчку фабрику. Ових дана трају расправе у Вашингтонском суду, где је доведен и један топ као доказни материјал.

Лутка која свира



Чувена фабриканткиња лутака у Лондону, мадам Тисо направила је „Mickey Mouse“ лутку која сама свира на клавиру.

Две занимљиве милионарке

Госпођица Нан О'Рели, сарадница једног листа у Њујорку,

суства за свадбени пут, после чега ће се опет вратити на посао.

Још већу сензацију у америчком друштву изазвала је вест, да ће млада, осамнаестогодишња милиардерка г-ца Дорис Дуже отпочети примања. Наследица чувенога милиардера Џама Дуже отвориће своја врата у луксузном дворцу у Њу-порту отменом америчком друштву, у коме ће се свакако наћи врло много просилаца.



Г-ђа Невтон

удала се за чувенога милионара Силаса Невтона, али није хтела да напусти своје место у редакцији. Иако је муж одмах преписао на њу преко 170 милиона долара, г-ђа Невтон је, на велико запрепашћење својих колега и директора листа, замолила само месец дана од-



Г-ђица Дорис Дуге

Odol

Odol

Odol

Odol



Илона Каролевна

млада лепа и грациозна играчица пише нам:

„За моје успехе и брзи конџаки са“
„публиком имам да захвалим *last not least*“
„мојим лепим зубима, другим речима“
„чаробном дејствију Одола“.

ОДОЛ ОДРЖАВА ЗУБЕ ЗДРАВИМА
И ДАЈЕ СВЕЖ И УГОДАН ДАХ

Odol



Odol

Odol - pâte
dentifrice

Сутра се освећује црква Св. Александра Невског на Дорћолу



Иконостас, поклон Њ. В. Краља

Освећење ново саграђене цркве на Дорћолу (в. слику на корицама) биће свечано извршено сутра 23 новембра пре подне.

Ових дана завршени су последњи радови унутрашњег уређаја цркве. Поред дивног иконостаса од мермера, који је покло- нио храму Њ. В. Краљ, црква је украшена још и једним ванредно лепо израђеним спо- меником Цара Лазара од белог камена, по- ред кога су још намештене и спомен плоче



Велики полелеј

че Блаженопочившем Краљу Петру Осло- бодноцу и Руском Цару Николи.

У цркви су намештене нарочито лепе



ВИПЕТ АУТОМОБИЛИ

Випет аутомобили су кола за сваку сврху, као кола за фамилију, за трговачког путника или за такси она потпуно задовољавају.

Она су комотна — за пет великих особа, она су економична јер троше мање него и једна кола исте снаге и величине.

Она су снажна и брза — 105 км. на сат, одговарају свим врстама терена и путева. Она су најзад најјефтинија кола у својој класи.

Мотор 40 К.С. Хидраулични амортизери. Серво кочнице. Покретно предње седиште. Диван спољни изглед, и врло удобна унутрашњост.

Опшорена кола 54.000 дина. Зашворена 68.000 дина.
Зашворена де Лукс 75.000 дина. Спорт 58.000 дина.

ГЕНЕРАЛНО ЗАСТУПНИШТВО АЛБИОН,
Београд, Дечанска 18. Загреб, Гундулићева 7.

Све моделе кола и резервних делова имамо увек на стоваришту. Поред Випет аутомобила, располажемо и аутомобилима Виллис Шест и Осам по цени од Дин 62.000 до 130.000. Виллис Наит од Дин 95.000 до 220.000 као и теретне пасије Виллис и Манчестер од тоне и по до пет тона од Дин 63.000 па на више. — Услови плаћања најповољнији.

табле са мермерним оквиром, на којима су урезана имена великог броја грађана, који су дали великог прилога храму као добротвори. Господин Алекса Поп-Митић, трговац из Београда поклонио је ванредно леп тепих са драперијама као украс пред вратима. Осим тога у цркви је изграђена пред главним улазом дивна стаклена конструкција са четвора врата, на којима су у масној боји на платну израђени: српски гуслар Вишњић, Косовка Девојка са Орловићем Павлом, Св. Ђорђе и Св. Параскева као дар храму г. Милана Р. Димића, трговца овд. За унутарњи украс цркве очекују се још неке ствари, поклони грађана које су поручене.

Цркву ће освештати Њ. Св. Патријарх Варнава, а целог дана ће трајати свечаности по већ објављеном програму.

Брод у служби метеорологије

У позну јесен, нарочито после равно- дневица, морски бродови изложени су великим бурама и непогодама. Да би се од рђавог времена колико толико сачували и на време могли да потраже луку, француски метеоролошки институт набавио је брод „Жак Картије“ који је снабдевен свима потребним инструментима, врши метеоролошку службу на мору. Далеко од луке, недељама и месецима, „Жак Картије“ прима извештаје о времену, испитује притиске и ваздушне струје и јавља своја запажања, мањим бродовима који не могу да држе радио телеграфисту, али зато имају пријемне радио апарате. Институт се нада да ће овај брод много користи донети навигацији и многу несрећу спречити.

Из наше земље

Нов општински парк у Лесковцу



Нов општински парк у Лесковцу

ВТОТ
САПУН ЗА ЗУБЕ у употреби: економичан, практичан и дуготрајан.
ДОБАР КВАЛИТЕТ ЈЕ ШТЕДЊА

Дом Народног
здравља у Вуковару



Спољни изглед дома.

Ових дана довршава се Дом народног здравља у Вуковару и биће предан грађанству на употребу.

Сваког дана једно
путовање по Европи

За неколико тренутака наћи
ћете се на циљу ако ново кон-
струисани пријемник

ТЕЛЕФУНКЕН 32

за кратке таласе удесите на ма-
коју европску станицу. Руковање
је врло једноставно, тако да је
успешан пријем без нарочите ве-
штине са ТЕЛЕФУНКЕН 32 могућ.



ТЕЛЕФУНКЕН

НАЈСТАРИЈЕ ИСКУСТВО — НАЈМОДЕРНИЈА КОНСТРУКЦИЈА
Југословенско Сименс А. Д. Београд, Краља Александра 8.

Заступници у свим већим варошима.

Продаја на отплату код свих Телефункенових заступника на 3, 6, 9 и 12
месечних рата по оригиналним ценама.

НОВА ПИВАРА У НИКШИЋУ



Ових дана отпочела је рад новосаграђена пивара у Никшићу „Треб-
јесе“. Ова је прва индустријска инсталација после рата у Црној Гори.
Вредност пиваре је око 12,000.000 дина.

Прослава 11 новембра код Савезника

Дан примирја прослављен је у свима центрима савезничких држава

Прослава у Паризу

Истог дана, када је и код нас прослављена годишњица примирја и извршено отварање споменика захвалности Француској у свима савезничким земљама извршена је прослава тога великога датума савезничке победе 1918 године.

У целој Француској одржане су службе по црквама и војничке параде у гарнизонима. Париз је, као и сваке године одржао параду око гроба Незнаног јунака код „триумфалне кapiје“ на Етоалу.



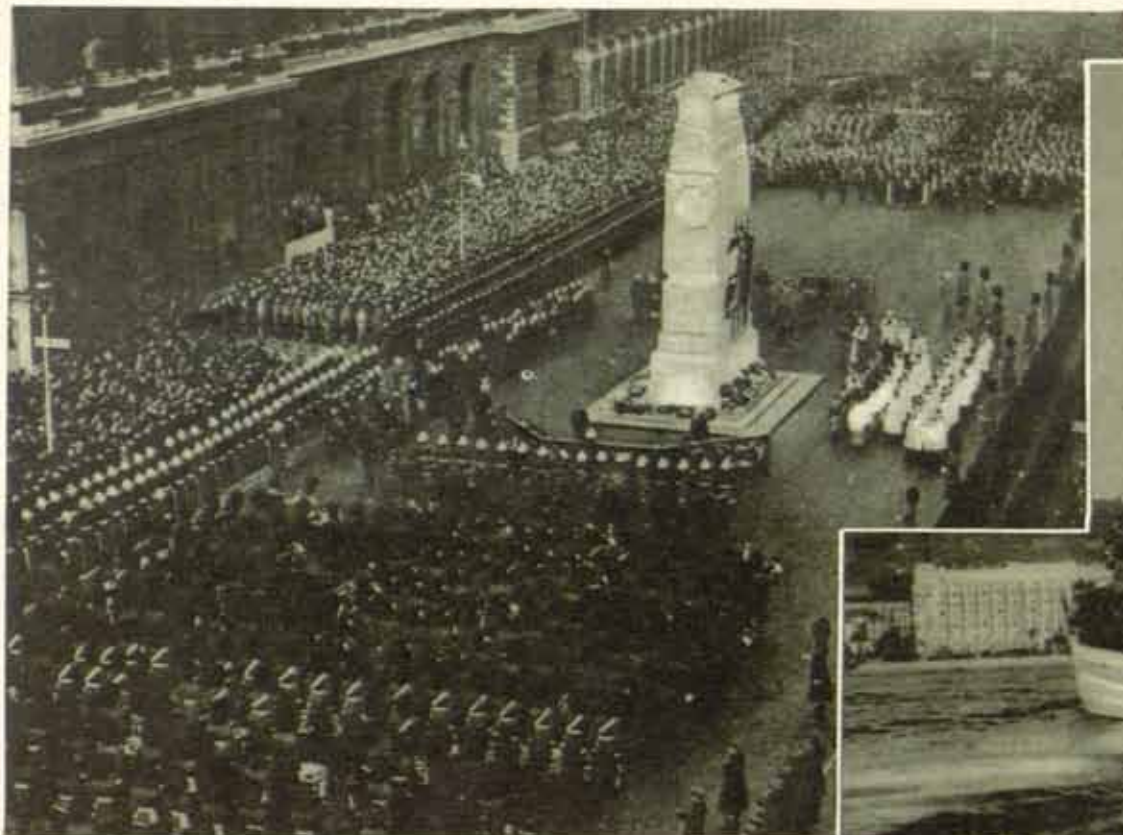
Општи поглед за време дефиловања трупа пред гробом неznаног јунака.



На парисној бечан било је тога дана три минута ћутања

И Лондон је свечано прославио 12 годишњицу примирја

Прослава у Кану



И у Лондону на Ценотафу одржан је помен и дефиловање трупа у присуству краља Ђорџа

У Кану, на Француској ривјери, бацили су венце у море, као помен онима који су нашли смрт у мору.



Божични конкурс за ђаке

Као што смо раније објавили редакција „Илустрованог Времена“ расписује

Божични конкурс за ученике виших разреда гимназија

за најбољи књижевни састав (причву, новелу или путопис) који напишу ученици виших разреда гимназија из целе наше Краљевине.

Три најбоља састава биће награђена.

Прва награда:

Књиге у вредности 1000 динара.

Друга награда:

Књиге у вредности 500 динара.

Трећа награда:

Књиге у вредности 250 динара.

Оцена радова извршиће се на овај начин: Наставници књижевности виших разреда издвојиће најбоље радове и међу њима споразумно одабрати из сваког разреда најбољи рад. Ти издвојени радови шаљу се уредништву „Илустрованог Времена“, најдаље до 25. децембра 1930. год. закључно.

Све ове радове прегледаће нарочити жири састављен из професора књижевности и књижевника, који ће издвојити три најбоља рада за награду.

Награђени радови биће објављени у „Илустрованом Времену“, заједно са сликом награђених ученика.

Јели

Ваша дџма већ једном заборавила састанака или договора? Онда јој поклоните једно право

SOENNECKEN НАЛИВ-ПЕРО

у формату за даме и један мали кожни

SOENNECKEN NOTES

са карикама, ствари које могу бити ношене у свакој ташни и у којим се могу свакодневно прибележити све најважније ствари

Добија се у свима бољим књижарама,



SOENNECKEN

Фирма светскога гласа

Заступник Егон Кордик Београд, Краља Петра 50

Наш нови посланик у Софији



Наш нови посланик у Софији г. д-р Вукчевић предао је акредитиве бугарском краљу. На слици: у средини г. Вукчевић, лево г. Грујева, краљев саветник, десно ордонанс офицер и особље нашег посланства после предаје акредитива. Снимак учињен у нашем посланству.

Историја

Победа Југославије над Бугарском



Наш државни тим на жел. станици пред полазак за Софију

Југославија—Бугарска 3:0 (2:0)

Наша једанаесторица сјајном игром сигурно савладају бугарске изабранике.

Најзад, прва победа у борбама за Балкански куп! Наши изабраници су отишли са намером, да даду све од себе, како би савладали Бугаре и донели својој домовини једну веома потребну победу.

Збиља, победа је морала доћи, иначе наши досадашњи успеси би пали у заборав. Задатак је био тежак али су га они беспрекорно извршили. Савладали смо противника, који је ту скоро сигурно тукао нашу сусетку Румунију. После ове победе наши изгледи за освајање највећег трофеја на Балкану су повољни. У пролеће идуће године имамо да одиграмо реванш утакмице и то: две у Београду, са Бугарском и Грчком и једну са Румунијом у Загребу.

Дакле, код своје куће а то значи доста. Верујемо да ћемо све сусрете регити у своју корист и ставити се на челу Балкана. Па ипак, после овог успеха не би требали да спавамо на лаворикама, већ да озбиљно радимо и будемо спремни и опрезни за будуће сусрете.

Софија 16 нов.

У 330 час. по подне наш државни тим излази бурно поздрављен у саставу: Михелчић, Ивковић, Микачић, Арсенијевић,



Капитан нашег тима

М. Ивковић

Премрл, Марушић, Тирнанић, Б. Марјановић, Лемешкић, Павелић, И. Праунсбергер. Мало затим излазе Бугари: Ватев, Николов, Минчев, Јевремов, Димитров 1, Димитров 2, Попов, Стојанов, Васиљев, Пешев, Панчев.

После поздрава и отсвираних химни судија г. Николандес позива капитене. Бугари бирају страну а ми имамо почетни ударца. Наши у почетку наваљују али Бугари одбијају. Затим, следећу навалу Бугара али наша одбрана чисти благовремено. Обостране навале ређају се али одбране и једних и других беспрекорно чисте. У 3.35 Лемешкић даје први гол 1:0 за нас. Бугари су изненађени. Публика бодри играче да изједначе, у 3.57 мин. Марјановић добија лопту и пуца неодбранито у мрежу 2:0 за нас. Сада Бугари наваљују играју оштрије и наши су принуђени да се бране. Један продор Бугара Михелчић сјајно брани. Наши се ослобођавају притиска и наваљују на врата Бугара али одлична одбрана све чисти. У 3.44 судија досуђује једанестерац за Југославију. Лемешкић је извршилац, али вратар Ватев у сјајном стилу спасава у корну. На одмор се иде са 2:0 за нас. У другом делу Бугари наваљују, како би смањили резултат али крајња одбрана нашег тима чисти у стилу. Истиче се Михелчић који сјајно интервенише и спречава реализовање навале Бугара. Шут Лемешкића сигурно држи Ватев. У 44 мин, лопта долази Праунсбергеру, који сјајним шутем поставља на 3:0 за нас. Затим, Лемешкић туче поред директа, мало затим Пешев чини то исто. При крају наши наваљују, играју пред вратима Бугара али резултат се не мења. Најбољи у нашем тиму, као и на терену били су: Михелчић, Ивковић и Микачић.

Г. Николандес, судио је добро.

Соко—Јединство 3:0 (0:0)

Зелени и ако бољи, губе незаслужено.

Од самог почетка зелени су у великој надмоћности, тако, да ту своју надмоћност задржавају све до пред крај. Бели имају у првом делу подређену улогу, они се само бране — с времена на време пређу у напад, али одбрана зелених чисти сигурно.



Од горе на доле: Михелчић, Минчевић, Арсенијевић, Премрл, Марушић



Што Соко није имао у овом делу неколико голова у своју мрежу, има да захвали срећи и страховитој неумешности навале зелених. Крајња одбрана белих играла је одлично и са доста среће. У халф линији истицао се је Војиновић, у нападу истицао се је Ристић. Остали слаби. Навала без вође радила је насумице, играло се је без икаквог система, до голова су дошли олако. Јединство је дало у свему бољу игру. Одбрана је задовољила, једино што браници имају слаб одбојан ударац. Навала је играла одлично све до пред гола али ту јој је недостајао човек, који би крунисао рад у пољу. Сјајне ситуације, једна за другом су пропадале. У другом делу, све до пред крај Јединство је било боље — а онда Соко у размаку од 15 мин. долази олако до голова (један из пенала). Тако је зеленима пропала једна победа, коју су потпуно заслужили према приказаној игри.

Судио је г. В. Поповић слабо, одлуке је доносио прекасно и погрешно.

БОКС

Соболевски сигурно туче Чобановића. Мађари су се реванширали Београду.

У недељу 16 ов. м. одржан је у сали биоскопа Метропола велики интернационални бокс-меч. Приличан број гледалаца присуствовао је овом успешном мечу. Пре одлучне борбе између Соболевског и Чобановића, Ф. Гласа и Хохмана одржане су две егзибиције: Цвеић—Тарана и Драговић—Ајзенрајх. Егзибиције су успеле. Тарана ће временом постати одличан боксер. Ајзенрајх је задовољан у свему, свога партнера савладао је техничким нокаутом. Затим су наступили: Лончаревић—Вујановић и Костић—Хибер. Лончаревић је одличан боксер, располаже веома јаким ударцем а и добар је анкерсер. Костић, који се налази на отслужењу војнога рока, није у тренингу те је испод своје форме. Хибер је веома добар.

Хохман (Пешта) — Глас (Београд).

Меч у 8 рунди по 3 мин. у првој рунди Глас наваљује и приморава Мађара да се брани. Рунда је Гласова, затим, Гласа напушта борбеност, тако да је бојба уравнотежена. У седмој, гост фаулира и судија га опомиње. У 8 Мађар се труди да изједначи бодове што му и полази за руком. Жири проглашује меч нерешеним — на опште задовољство публике. Глас је оправдао наде које су у њега полагане. Борио се је срдано и стално био у нападу. Хохман се је показао као бољи техничар, поред тога има већу брзину у пласирању удараца.

Соболевски (Мађ.) — Чобановић (Београд).

Меч у 8 рунди по 3 мин. Мађар као да је једва чекао да отпочне борба. Од самог почетка наваљује силовито и задаје Чобановићу неколико тешких удараца, који га заносе. Приметило се је да је Чобановић изненађен и донекле збуњен. У дру-

гој рунди Соболевски наваљује и једним јаким ударцем у браду шаље Чобановића на патос. Судија броји 1... 2... али се Чобановић диже у 6 секунди. Соболевски наваљује, још један ударац и Чобановић је по други пут на патос. Овога пута гост спасава Чобановића од нокаута. У трећој рунди Чобановић је силно изнурен и слабо се брани. Соболевски се жури и још једним ударцем шаље Чобановића по трећи пут на патос. Судија броји али Чобановић с тешком муком устаје, затим посрће — државају га и жири проглашује Соболевског за победника. Тако је љубимац Београда, Чобановић био сигурно подељен и осетио чари нокаута. Соболевски се је показао као одличан боксер, уз то је веома лојалан противник. Својом фер и ценглменском борбом стекао је симпатије Београђана.

Соболевски изазива Хибер на меч у 10 рунди по 3 мин. која ће се одржати 30 ов. мес. у Београду.

Сиорџске весџи

Михелчић вратар нашег државног тима позват је од Бска да гостује у његовом тиму сутра противу Сланије у Прагу.

Аустрија—Шведска међународна утакмица одржана прошле недеље, завршила се је победом Аустрије од 4:1. Игра је била жива и интересантна. Шведјани су се држали добро у првом делу. У другом су морали да попусте пред разиграним првим редом Аустрије.

Кужин вратар, тренира у велико, налази се у доброј форми, те ће се ускоро појавити у тиму првених.

Мачва је тукла у првенственој утакмици Спарту из Руме са катастрофалним резултатом 8:1. Овом победом Мачва се је ставила на челу Н. Н. П-а.



Соболевски (лево) Чобановић



Хохман (лево) Глас

Од горе на доле: Тирнанић, В. Марјановић, Лечешић, И. Павелић, Праунбергер

Сензационална археолошка ошкрића код Охрида

Београдски професор г. др. Никола Вулић открио је код Охрида јединствене старе златне предмете и орнаменте у једној гробници из петог века пре Христа



Златна маска поморске величине

Већ неколико година, после рата, интензивно се ради на археолошком испитивању нашег Југа. Од стране научника из иностранства, колико и од стране наших археолога, примећено је да је Јужна Србија археолошки слабо или готово никако испитана, и да је то терен на коме има без сумње једно огромно богатство старина, до којих у ствари и није тако тешко доћи ако се иде једним путем следовања историјских докумената и народног предања.

Треба истаћи да је то народно предање било од највеће важности. Свет у тим крајевима имао је у својим причама, песмама, бајкама и наслућивањима икс података које је требало само критички растумачити, наћи у том погледу ослоња и снаћи се у збриш фантастичних прича, те најзад доћи до тачних, сигурних и неоспорних доказа о постојању важних старина.

У том послу радило је неколико наших

други београдски научник, професор универзитета г. др. Никола Вулић, чије је вредно и пажљиво, затим нада све стручно и савесно испитивање довело до невероватних открића: до открића прaviх археолошких драгоцености, јединствених не само у нашим крајевима већ и у свету уопште. О томе је г. др. Вулић у недељу предавао на Народној универзитету са много успеха. Говорио је о последњим својим сензационалним налазима у околини Охрида, управо код Струге на путу Охрид—Кичево, о налазима који су првокласни, и чије су вредности за науку неизбројиве.

На једној падини брежуљака око Струге, у ствари на терену једног винограда, још за време окупације Бугари су, тражећи камен за обичне радове на путевима, открили неколико античких гробница. Али, приликом ископавања, они су ишли једним практичним, ни мало научничким циљем и нису се особито обзирали на археолошка открића као таква. Ипак, неке предмете су пронашли и однели у Софију, где се и данас чувају. Међутим, ти предмети нису били од толике вредности.

После рата, управо пре неколико година, проф. г. др. Вулић је наставио да испитује тај терен. Он је свестрано испитао народ тих крајева, проучио све што се у том правцу могло проучити, па затим приступио трагању. При томе, како сам каже, био је велики батлија, и својој срећи има да благодари велики део успеха. Нашао је, у једном винограду, једну гомилу новијег камења, па, кад га је одкопао, пронашао је на дубини од два метра једну гробницу из петог века пре Христа, дакле око 2500 година стару. Неоспорно, у тим крајевима бивше грчке Тракије, постојала је грчка култура, управо цват пренесене грчке уметности. На предметима који су ту нађени може да се запази особита развијеност укуса, позната класична једноставност и логичност фантазије, затим необичан смисао за орнаментичку и неколико обичаја који доказују о развијености античке цивилизације.

Г. др. Вулић о томе нам је сам рекао: — Пронашао сам неколико предмета неоцењиве вредности. У првом реду, ради се о једној великој златној вазни са особитим орнаментима сфинга, Медуза и класич-



Једна од две нађене златне сандале (дужина 29 см.)



Орнаментичке се сандале.



Дешна једног великог суда од бронзе, гледана с пред и са стране

археолога. Често је говорено о замашним радовима г. др. Владе Петковића, о његовим Стобима, о проф. Јокићу и низу других мање спремих научника. Али, данас је актуелан, управо сензационалан један

них ратника на коњима, затим о једној златној маски каква се стављала мртвацима, најзад о једном троничу особите пластике, те, о најдрагоценијем, једној сандали са невероватно лепим орнаментима. И ова сандала је од злата, и сведочи не само о томе да су се мртваци поклапали са народном помпом и у нарочитим оделима, већ и о томе како је у овој гробници био сачуван великодостојник или богати племић, коме је породица могла да стави на мртве ноге златне папуче лепо и уметнички декорисане рељефима у злату.

У ствари, ова сандала, која спада заиста у једини примерак те врсте и тога доба, једно је особито уметничко дело развијеног занатства те врсте.

Други прекрасни златни предмет је једна вазна. Њена лепота састоји се у необично и психолошки чудно оцртаним орнаментима.

Изложба Пејра и Николе Добровића и Рисе Стијовића

Сва три уметника које овде представљамо, г. г. Петар Добровић, Риста Стијовић и Никола Добровић, веома су ретки гости на нашим изложбама и уметничким манифестацијама. Г. Петар Добровић није излагао све до 1925 године, тада у бившој Ристићевој кући, и приказао свој строго сезански манир, ширину колорита и јаку вољу за контрастима тонова. После је отишао у иностранство и тек из Прага чули смо да је изменио своје уметничко схватање, да се формирао као уметник који је потпуно ставио своје визије на расположење боји, пренебрегавши уобичајене принципе ликовне конструкције и строгост цртања.

Г. Риста Стијовић био је још ређи. По негде се налазило на неки његов скулпторски рад, али је то било тако ретко и тако недовољно да се крајња оцена није могла створити. У иностранству, специјално у Паризу, његове скулптуре направиле су ту скоро изванредну сензацију: примећено је да је његов лирски таленат нашао невероватне пластичне изразе, и да су његови кипови плодови љубави конструктерског вајања и хаотичних лирских визија. Г. Никола Добровић, брат Петра Добровића, архитекта необично оригиналних, смелих и технички одређених, целисходних и психолошки оправданих радова,



П. Добровић: Улица на Посату код Дубровника



П. Добровић: Стари рибар

појављује се занта први пут у Београду, иако је већ на многим домаћим конкурсима пожењео одличне успехе. Његов пројекат Теразиске терасе, купатила Бачице код Сплита, неколико пројеката у Скопљу и неколико у Новом Саду и Дубровнику награђено је наградама и признањем веома ласкавим и крепким.

Сада сва тројица излажу у Београду, као група, као случајни сагласници једног уметничког укуса. Њихова изложба у Уметничком павиљону на Калемегдану привукла је свестрану пажњу. Са стране г. Петра Добровића та је изложба добила име 100 слика Далмације (он је те исте, тих сто пејзажа Далмације, излагао недавно на нашој изложби у Лондону, где је нарочито истакнут као оригиналан уметнички лик). Са много права уметници сматрају ову своју изложбу као репрезентативни приказ зрелих уметничких принципа уопште.

У чему лежи вредност?

Г. Петар Добровић се добро налутао по уметничким цунглама. Он је био сезаниста, импресиониста крајњег манира, прешао је кубисте, израдио моћно своју линију и нашао разнолике могућности колорита, па затим прешао међу неокласике,

где се изобилно надисао солидне конструкције и реалних облика. Међутим, све то није било за њега довољно. Трагао је даље. То га је трагање довело до инспирација његове ране младости, до извесног сликарског романтизма, где се заборављају вредности пластичне форме и хладног занатског разума. Од онда он ради стално више под емоцијама но под инспирацијама, више у афектима но у програмском, одређеном тражењу мотива и колорита. Боја као таква постаје основни материјал, она

мења реалистичан облик до крајњих настраности. Њему је форма, облик као логична последица виђења, сасвим споредан. Главно је за њега ритам, али не ритам тематски, већ ритам поетски. У овој врсти уметничког заната то је реткост. Благе, расплињене, топле и срдачне ове лирске форме некако додирују чисто занатство, али га више остављају по страни и дају визију што мање начету алатом. Одатле су његове скулптуре стилизоване чистом, унутрашњом, готово апстрактном пластиком. Добија се импресија као да је материја обрађена само толико колико да не буде потпуно аморфна, али да је већ сама та материја довољна да прикаже извештај лирски облик. Он не бежи чак ни од тога да отступи од свих познатих принципа вајарства, чак и не бежи од тога да расплињавањем постави необично тврду статистику. Ни један његов лик нема стремљења, као да је привезан за земљу, скупчен и присловен најнижој природи. Међутим, ти ликови изражавају таква расположења да се не може сумњати у њихову висину, божанство њихове суптилне емоције и дискретни њихов доживљај. Могао би се истаћи особито лик Срамежљивост, јер се такав ретко виђа ма где. Исто тако, међу барелефима, у којима је мајстор, трагање за покретношћу довело га је до прекрасног рада Берба.

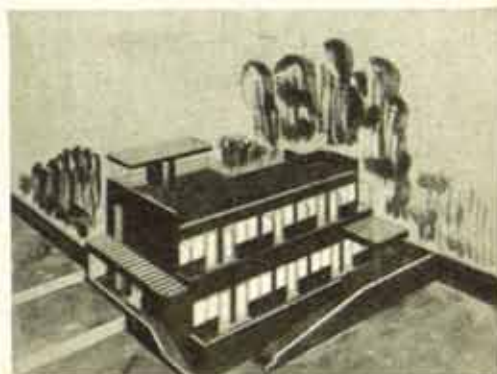
Г. Никола Добровић је модеран чистих форми, целисходних распореда пројектант и архитекта. Он се, очигледно, једнако води психолошким разлозима савременог човјека колико и принципа чисто уметничким



Стијовић: Злата (дрводева)

је темељ слици, која има јако наглашене и логично оличене ликовне форме. Боје пуне страсти, залета, егзалтованог испитивања, живе на његовим сликама независно од свега осталог, као елементи вечне бизарности уобразиље.

Г. Риста Стијовић је једноставнији као уметник, али је зато лирскији, можда чак и стишанији. Код њега, у киповима особитих мотива, налазе се све одлике једног ванредног лиричара, што ретко бива код скулптора уопште. Он за вољу расплињавања, визионерског расплињавања форми,

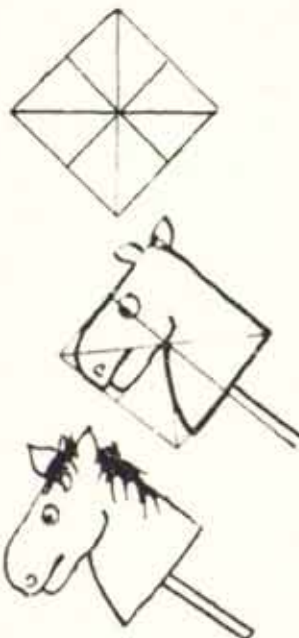


Н. Добровић: Пројекат виле у Сребрном код Дубровника

ЗА ДЕЦУ



Ко би рекао да је мала куца старија од овога вучјака?



Чудновати доживљаји малог Шврће

(Осми наставак).



Падао је неколико пута. Једанпут се тако ударио о неки тврди предмет, да је морао да чека читавих пола сата да га бол, мало прође. Затим је напипао нешто хладно и мокро. И ко зна како би, јадан, прошао, да се у зао час не досети да има камен у цепу. Извади га и осветли себи пут.

На светлости је видео да је залутао у другу собу где су разбојници држали и кували јело. Био је много гладан, те избере неке кобасице и мало хлеба и слатко се најде, па се затим дигне да види, може ли се негде провући и побећи из ове страшне куће.

Узалуд је лутао целу ноћ и тражио какву пукотину кроз коју би се могао провући: разбојници су све добро затворили, да нико не може гледати унутра.

У томе већ поче свитати. Харамбаша се пробуди и викну:

— Бацо! наложи ватру!

Шврћа се уплаши и брзо опет побегне у чизму, и тек што је ушао, харамбаша стаде на сред собе и поче се истезати и зепати. — Дај ми чизме, викиу, а Шврћи стаде срце.



Затим је настала пијанка. Сви су пили из једне велике чашетине у којој би Шврћа комотно могао спавати. Разбојници су се брзо напили и најзад су легли да спавају.

Шврћа се опет увукао у чизму и тамо чекао да сви чврсто заспе, па после да изађе и да покуша ма куд да побегне. На стаде страшно ркање, по чему је Шврћа закључио да су сви заспали. Поче се полако пењати уз саре. Кад је помолио главу видео је да је потпун мрак и да није било онога брилијанта на столу, не би се ништа видело. Шврћа изађе из чизме и погне се на једно буренице. Није могао да издржи а да не види онај дивни камен што и ноћу тако лепо светли. Поле се на сто и узе брилијант у руке.

— То мора бити да много вреди, помисли Шврћа, и може ми ноћу послужити као лампа.

И Шврћа узе тај камен и метну га у цеп. Одједном наста потпун мрак.

Шврћа није знао шта да почне. Стаде пипати на све стране по мраку.

Најлепши цвет

У најмрачнијој ћелији тврдога града, на голом камену, окован у тешке ланце, лежао је један заробљеник, непомично, као да више не живи. Његово тело било је измучено патњама, у снажне мишице упило се зарђало гвожђе, коса замршена, а мутне укочене очи као да су тражиле, негде далеко, врло далеко, белу кућицу у којој су га чекале да се врати остарела мајка и нежна сестра.

У ћелију није допирало сунце, али, кад забели зора и природа проспе благотворну росу, кад се разбуди гора и долина, кроз густу решетку допирало би и до заборављеног јунака мирис цвећа које је расло под прозорима насилника. Само тада, устајао је заробљеник, прилазио прозору и, говорио сам за себе:

— Лепо мирише цвеће, али у овом мирису ја не могу да разазнам најлепшег цветка на свету, цветка који бих ја, да инсам затворен, свакога дана брао.

Цвеће у башти слушало је вапаје несрећника иза страшних зидина па, како и оно има душу, издвоји се лепа и поносита ружа, стаде ближе и поче га тешити:

— Јуначе, ти који имаш тако племенито срце, ако си на мене мислио и ако си хтео да поред себе имаш краљицу цвећа, каже, ја ћу ти доћи свакога јутра и остаћу крај тебе док не свенем.

Заробљеник, зачуђен, одговори:

— Ти си лепа и ја ти се дивим, али, опрости, за тобом не плачем и тебе не очекујем.

— Онда мене тражиш, рече му бели крин. Твоја је душа тако чиста да те могу само ја утешити.

— Много волим ја и бели крин, продужавао је глас иза зидина, али не могу ни њега примити.

— Да не тражиш мене, јави се каранфил, моји је мирис тако пријатан?

— Диван је твој мирис, а ти си украс сваке баште, само те ја не могу примити јер је моје цвеће много, много скромније.

— То значи да мене тражиш, срамежљиво подиже главу плава љубичица. На жалост, ја немам снаге да се до тебе успнем.

— Ти највише имаш право, мала љубичице, ти си заиста скромна и ти најлепше миришеш, ти би ме могла једина могла утешити... Али, шаптао је сада заробљеник, моје цвеће не расте међу зидинама. Њега треба тражити тамо далеко, поред обале малог поточића где живи моја мајка и сестра. То је плави, ситан цвет, који њих две беру и од њега ми плету венце, а зове се Незаборавак. То је најлепши цвет на свету.

Г.

Јаје које њлива на води



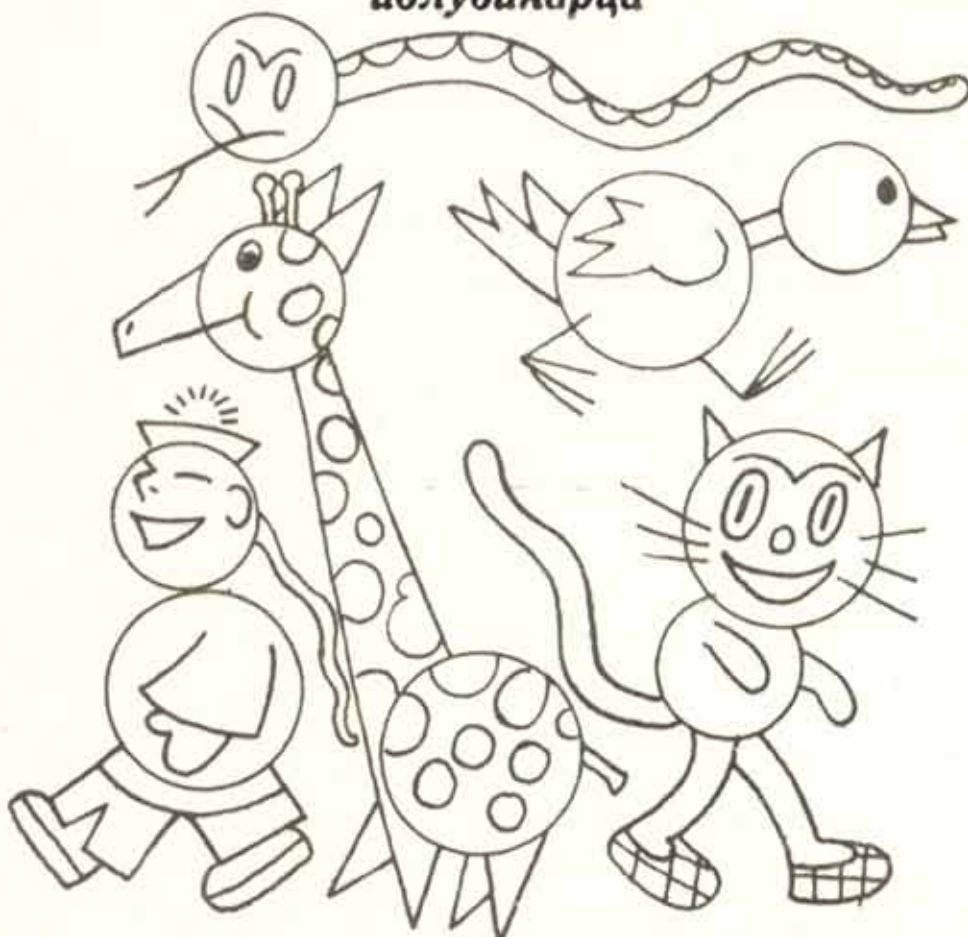
Узмимо три тегле, од којих су две исте величине, а трећа је два пута већа. У суд А ставимо обичну воду; ако унесемо сад у тај суд једно јаје, оно ће потонути на дно суда. То долази отуда што је специфична тежина јајета већа од специфичне тежине употребљене воде. Ако сад унесемо ово јаје у суд В, у коме се налази вода у којој смо растворили већу количину кујинске соли, оно ће пливати по води; чак и кад би хтели ово јаје нећемо моћи положити на дно суда: оно ће се само попети на површину; ово долази отуда, што је специфична тежина јајета мања од специфичне тежине слане воде. Из овог опита се јасно види зашто је нама лакше да пливамо и да се одржавамо на морској води но на рекама. Морска вода садржи много соли у раствору, и зато је њена специфична тежина много већа од речне воде, услед чега је и нама лакше да се одржавамо на површини морске воде.

Ако сад у велику теглу С сипамо извесну количину воде из суда А, и из суда В, успећемо, после неколико покушаја, да добијемо раствор, који ће имати тачно исту специфичну тежину као и јаје; у том случају јаје ће остати у средини воде која се налази у тегли.

Јако се може докучи
на неколико корака
и докучи на ниво



Како се може цртајући помоћу дводинарке и полудинарца



Узмите једну дводинарку и један полудинарак па помоћу њих нацртајте кругове и вежите их као на горњој слици.



Рачунски задашац

Кад имаше осам свећа, које го-ре, па угасише пет, колико ће вам остати?

Сваки ће од вас рећи да остало је пет свећа, али није тако.

Ако угасише пет, онде шире ће изгорети, а остало је пет које су угасили и онде значи да ће у оном случају 8-5 бити 3 и не 3.

Скривалица



Колико је риба упецао овај дечко?

Дужност је сваке даме



да буде лепа. Зато
нитује своје лице

Весна кремом

која одсиравају све
мрље, сунчане пете
и наборе. Поштом
разашле лекајна

PRAUNSPERGER

Загреб, Свачићев шпрт бр. 17.



— Ја вам из искуства могу тврдити да
жене много лакше носе болове од људи.
— Ви сте лекар?
— Не, ја сам шустер.



Музика усећује!

нада
је
слушате,
али нарочито над
сами свирате.

**Ваш дом не треба
да буде без**

музике, ако
о нама ступите у везу, те
си изабарете који јефтини
инструмент. Тражите на-
обавезатну понуду и наш
бесплатни велики ценик!

Шаљемо Вам све
изравно из фабрике
у Немачкој одн. продајне
филијале у Марибору. Пи-
шите одмах на адресу:

**МАЈНЕЛ и ХЕРОЛД
Марибор бр. 154**



Реуматичне болове

у костима-зглобовима,

мишицама

зубима-глави

уклања поуздано
и брзо



Добива се свуда

1 боца

Динара 16.-

АЛГА
за масажу

Лабораториј Алга Сушак

4 боце „Алге“	Дин.	77.—
8 боца „Алге“	„	131.—
14 боца „Алге“	„	203.—
25 боца „Алге“	„	320.—

Успех једне Београђанке



Госпођа Лико Динић-Калмић вратила се
ових дана у Берлин са снимања свог тон-
филма. У Берлину је г-ђа Калмић ангажо-
вана од познате фирме „Gramophone“ где
ће за грамофонске плоче отпевати шест
својих најбољих народних песама — сев-

јалинке. Први снимци прихваћени су у бер-
линским уметничким круговима врло по-
хвално. У Београду ће плоче изаћи под
фирмом „His masters voices“. Г-ђа Калмић
се спрема на гостовање у београдској о-
пери у роли Микаеле и Мињон. **Ф. К.**

ИЛУСТРОВАНО ВРЕМЕ излази сваке суботе. — Преплате: за Краљевину Југославију: месечно дин. 17.-, тримесечно дин. 50.-, полугодишње дин. 95.-, годишње дин. 180.-
За иностранство: полугодишње динара 400.-, годишње динара 400.-. — Поједини број 5 динара. — Огласи по тарифи. — Рачун код Поштанске Штедионице бр. 52.204. —
Редакција и администрација Господарева 4-6. — Телефон и телеграми „Илустровано Време“, Београд.

Главни уредник Миливој Предић. — Власник, издавач и штампар, за Штампарско Издавачко Предузеће „Време“ Акц. Друштво
Милутин С. Стефановић, Богојабљенска 5

Мој злочин

Кад смо прошлог понедеоника стигли овде, у Бортел крај мора, рекао сам, око три сата, Луцети:

— Душо, имам да напишем неколико писама. Ако хоћеш иди до Касине да слушаш музику. Ја ћу доћи мало доцније.

После једног сата, кад сам отишао у Касину да се нађем са Луцетом, видео сам на једној столици близу ње, једног малог плавог младића, који као да је очима гутао.

Од тог понедеоника прошло је више дана. Прошао је уторак, среда, четвртак, петак. И сваког од тих дана, кад год бих оставио Луцету саму, ма на ком месту — било на плажи, код књижара или посласи-чара — кад сам се после четврт, пола или целог сата враћао, увек сам, неминовно, опазио на отстојању од три до десет метара, малог плавог младића како очима гута Луцету.

Да ли сте икад били љубоморни?

Јесте, зар не?

Онда знате на какве крајности то осећање може да натера најмирнијег, најблажег, најбољег човека, да, и најбољег, а то сам ја.

Јуче, у суботу изјутра устао сам изузетно врло рано, и отишао око седам часова да се прошетам по стенама. Ишао сам обавезно поред обале, осећајући сву опасност каквог неспретног корака. Размишљао сам: „Очигледно, какав несретник, који би одавде пао у море, више се никад не би вратио!“ У том тренутку опазио сам на пет метара испред себе неку особу, која је мирно седела на врху једне стене, и посматрала хоризонт. Да, то је био мали плави младић.

Шта се стварно збило у мени? Не знам. Али није прошло ни тридесет секунди а ја сам дограбио својим снажним рукама именованог малог плавог младића и — један, два, три — љуљајући га као какав пакет, баших га са врха стене у таласе морске. Паус!

Да ли сте икад извршили какав злочин? Не?

Онда не знате шта значи имати грину савести!

Ај! часови које сам преживео од момента кад сам се после извршеног злочина вратио у хотел, па до десет сати у вече, кад сам се решио да легнем! Цело после подне нисам био способан ни уста да отворим.

За столом, како о ручку тако и о вечери, нисам могао узети ни залогаја хране. Једнако сам у себи понављао: „Убицо! Убицо! да, ти си најобичнији убица! Тај младић има родитеље, пријатеље. Колико си ти особа бацио у очајање, бацивши њега у море? Убицо, убицо, убицо!

Ах! часови што сам их преживео од десет сати увече до сутрашњег дана! Чим бих задремао страшни снови би ме мучили. Час бих видео малог плавог младића притешњеног у трбуху каквог кита, како се очајно хлади марамicom, не би ли дошао до мало ваздуха! Час бих га опазио на дну мора, међу милионима ракова, који су га прождрљиво гледали!...

Злочинци, као што је познато, увек осећају да их нешто вуче ка месту, где су злочин извршили. Јутрос пошто сам прогутао шољу чоколаде, и хтео да пођем са хотелске терасе ка стенама, прођоше продајци новина. Они су викали колико их грло носи:

— Журнал, врло важан! Препливање Ла Манша.

Ја сам механички, као сваког јутра, размену један марјаш за један примерак новина. Механички сам и отворио новине. Како да опишем моје запрепашћење? у сред чланка „Препливање Ла Манша“ налазила се фотографија, фотографија...

никад се не би сетили чија!... малог плавог младића!

Почео сам жудно да читам тај чланак. Исти је почињао овим речима:

„Јуче око једанаест сати рибари који су вадиле своје мреже из воде у Фолкстонском заливу, видели су како се на хоризонту из таласа помолио један мали плави младић, који се брзим ударима приближавао обали. Овај је младић допливао право из Бортела крај мора, одакле је пошао, како је он изјавио, четири сата раније.

„Смели пливач се зове Петер Фјорд.

„Петер Фјорд! Ово је име већ било познато свима који се интересују за пливање. Јер познато је да је Петер Фјорд прошле године стигао први у трици Париз—Сирен.

„Петер Фјорд! Ово име заслужује данас да буде славно. Као сви хероји Петер Фјорд је скроман: он није позвао да присуствују његовом поласку, ниједног репортера нити фотографа.“

Пошто сам прочитао чланак остао сам

Апарат помоћу кога слепи могу читати сваку књигу

Познато је да постоје нарочито подешене књиге, које слепи могу да читају. Ове књиге се састоје из нарочитих листова на којима су утиснута разна испуњења, и слепи читају те књиге помоћу руку, то јест благодарећи свом развијеном чулу питања. Знаци, који су утиснути у тим књигама слични су знацима из Морзе-



ове азбуке, која се употребљава у телеграфiji. Али велика негода ових књига је пре свега у томе, што такве књиге заузимају много простора, и њихово штампање је скопчано са већим трошковима. А сем тога и број књига штампаних овим знацима је ограничен.

Међутим сада постоји нарочити апарат помоћу кога слепи могу читати сваку књигу, штампану обичним словима.

Овај апарат се оснива на истом принципу, на коме и апарат за преношење слика помоћу телеграфije. Само код овог новог апарата за слепе, разлика између светлог и тамног, односно између црног и белог, испољава се и преноси у облику звука.

На књигу, коју слеп жели да чита, пада нарочити фијни светлосни зрак. Нештампани, бели део хартије, одбија, док црна слова апсорбују светлост. Ако сад ова одбијена светлост пада на једну фотонелицу, у овој се изазивају електричне вибрације, које су зависне од тога да ли је светлосни зрак пао на белу хартију или на црна слова. Електрични удари, који се том приликом стварају у фотонелици

као закопан од запрепашћења, на столици, како прође поред мене као ветар једна млада жена у путном костиму.

У десној руци је држала ручну торбу.

У левој је држала један примерак Журнала.

Ја сам трљао очи мислећи да ми се привиђа. Али не, то је баш збиља била Луцета!...

Потрчах за њом.

— Луцета, куда трчиш тако?

Изгледа да јој је било незгодно што ме је пресрела.

— Куда трчиш?

— Да, куда трчиш?

Она пребледе, па затим поцрвене и најзад се заплака.

— Ти можда ниси приметио... Још од нашег доласка био је овде један мали плави младић, који ми се стално удварао... До јутрос Петер... Петер Фјорд, јер он се тако зове, као што сам сад дознала из Журнала... није ми се ни мало допадао. Али он је јуче учинио један изванредан подвиг! Он је славан! И видим, то је јаче од мене... сада једва чекам да га опет нађем!...

М. Фишер.

ци појачавају се и помоћу једног гласноговорника претварају се у звук.

Кад светлосни зрак пада на нештампану, белу хартију, чује се у гласноговорнику ујединачено шуштање. А чим светлосни зрак падне на неко црно слово, односно знак, ово шуштање се одмах прекида. А пошто свако слово има свој карактеристичан облик, то се онда могу појединачна слова разликовати по дужини и начину на који се прекида равномерно шуштање, које се чује кад светлосни зрак пада само на чисту хартију.

Како би била потребна необично велика увежбаност и вештина да би се могле распознавати мале разлике у прекидима, које би изазивала нормална слова из какве књиге, то постоји код овог апарата нарочити уређај, помоћу кога се повећавају ове разлике, тако да се онда, после довољног вежбања, могу са сигурношћу на овај начин разликовати слова по броју, начину и дужини прекида равномерног шуштања, које се чује кад светлосни зрак пада само на чисту, нештампану хартију.

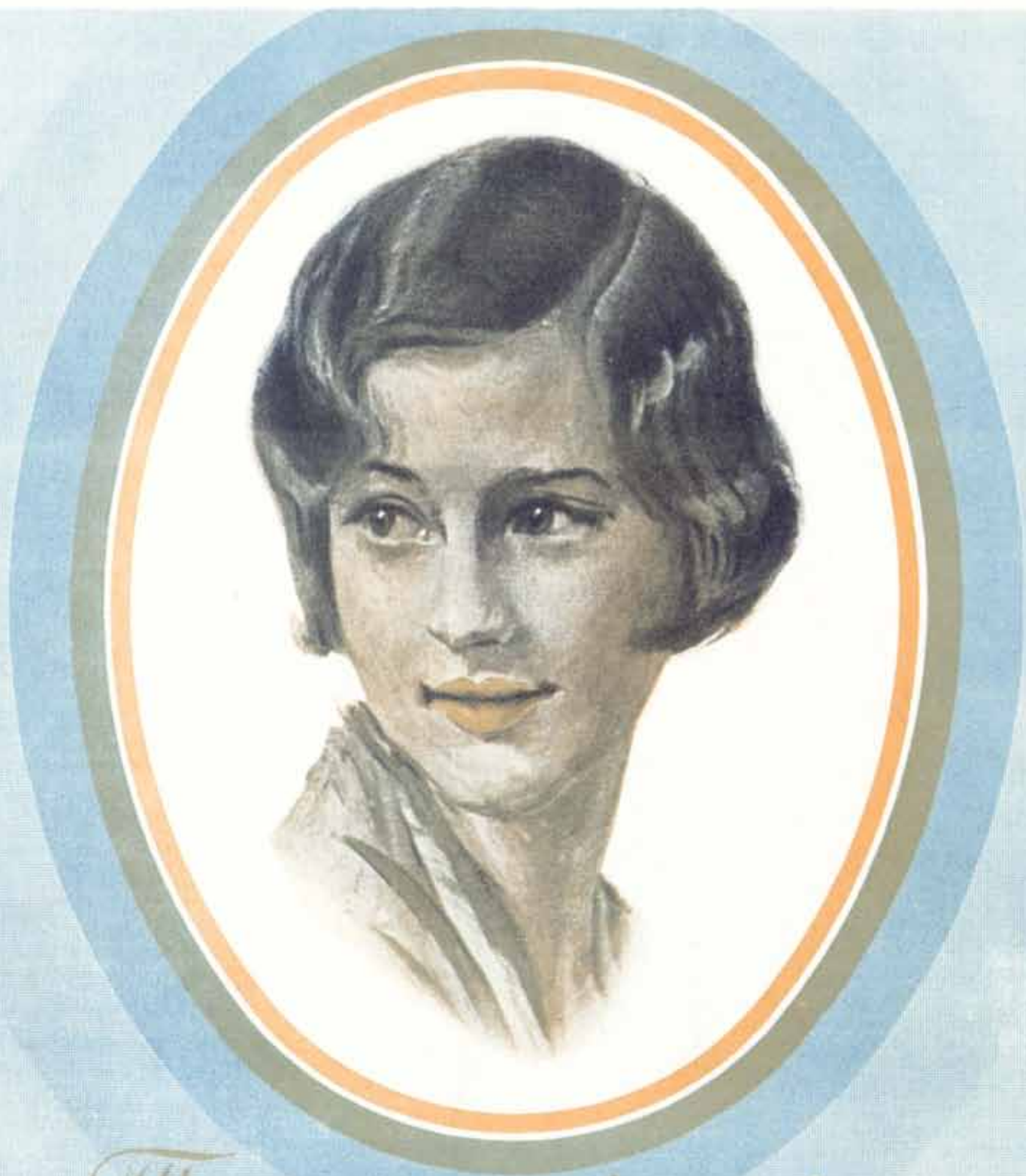
Реформе немачког писма

Врло тешко, али ипак све са више успеха спроводе Немци реформе у својој ортографији. Покушаји се врше у три правца: укидање готице, великих слова и муких гласова.

Од земаља које се служе немачким језиком, у питању укидања готице, највећи успех показују швајцарски кантони. Тамо је у школама уведена само латиница, а готица се учи тек доцније. Сем тога готово сви листови штапају се латиницом. У Немачкој већ иде теже. У школама се учи и једно и друго писмо, а само је „Берлинер Тагблат“ успело да сва своја издања штампа латиницом.

Сем тога, немачки филозофи воде велику акцију да се велика слова задрже само код именица и у почетку реченице, односно у цитатима. За сада се успело само толико што се многе расправе и научне књиге већ штапају без непотребних великих слова.

Трећа тачка реформе, избацивања муких гласова, задаје највише мука. Има такође филолога који предлажу да се избаци V и замени потпуно са f. Други опет траже да се цела азбука замени чисто фонетичним гласовима, па чак да се нађе ново слово за глас sch.



Паласаста дујна коса

ЕЛИНДА
ШАМПОН